

Posudek školitele na diplomovou práci Bc. Terezy Hanusové

Název práce: Srovnání faktorů ovlivňujících vznik nadváhy a obezity u sedmiletých dětí a adolescentů

Téma práce vychází z odlišných změn v prevalenci dětské nadváhy a obezity v raném školním věku a v adolescenci v naší populaci. Je známo, že prevalence dětské obezity v posledních desetiletích celosvětově stoupá. V posledním desetiletí je pozorováno zpomalení nárůstu, v některých zemích dokonce pokles, v jiných zemích však trend vzestupu nadále pokračuje, přitom se věkové kategorie dětí v nárůstu prevalence, pokud jsou tyto výsledky dostupné, mohou lišit. U nás proběhlo měření prevalence nadváhy a obezity v roce 2010 v rámci mezinárodní studie monitorování prevalence obezity u sedmiletých dětí. V roce 2009 a 2010 proběhla obdobná studie u adolescentů v rámci projektu COPAT (Childhood Obesity Prevalence and Treatment) pod vedením doc. Hainera a Dr. Zamrazilové. Cílem diplomové práce bylo srovnat prevalenci nadváhy a obezity u obou věkových skupin a faktory, které ovlivňují jejich vznik. Dalším cílem je cíleně uplatnit zjištěné znalosti v prevenci vzniku nadváhy a obezity v obou věkových kategoriích.

Úkoly diplomantky byly:

- Zúčastnit se na antropometrickém měření dětí vyšetřovaných na ambulanci pediatrické obezitologie u MUDr. Pilcové
- Zadat do databáze výsledky dětí vyšetřených v roce 2013 ve třetím kole studie
- Stanovit diagnózu podváhy, nadváhy a obezity u sedmiletých dětí a adolescentů podle českých kritérií, podle kritérií WHO, International Obesity Task Force (IOTF) a CDC (Centers for Disease Control and Prevention, USA) a porovnat jejich výsledky.
- Stanovit vývoj prevalence nadváhy a obezity v letech 2008, 2010 a 2013 podle českých kritérií a stanovit vývoj prevalence nadváhy a obezity podle kritérií WHO od roku 1951 do roku 2013
- Stanovit hodnoty obvodu pasu a poměru pas/výška u sedmiletých dětí změřených v roce 2010 a adolescentů srovnat jejich výsledky
- Provést srovnání dotazníků, použitý ve studiích a vybrat otázky, které mohou být použity při srovnání obou souborů. Zjistit hlavní faktory, podílející se na vzniku nadváhy a obezity a rizikové délky obvodu pasu a poměru pas/výška u obou věkových kategorií.

V rámci diplomové práce se diplomantka zúčastnila měření dětí na pediatrické obezitologické ambulanci MUDr.R.Pilcové, PhD. v Endokrinologickém ústavu. Po získání údajů od praktických pediatriů diplomantka zadala do databáze kolem 600 dotazníků ze studie sedmiletých dětí

Diplomantka samostatně provedla kategorizaci dětí podle jejich BMI a věku dle jednotlivých metod, zařazení do kategorií dle českých referenčních hodnot provedla po konzultaci s ing. Vignerovou. Statistické vyhodnocení dat prováděla ve spolupráci s ing. Martinem Hillem, DrSc.

Diplomantka samostatně srovnala dotazníky používané ve studii sedmiletých dětí a ve studii COPAT týkající se adolescentů a vytvořila dotazník, který byl použit pro srovnání obou skupin. Ohledně dat a dotazníků ze studie COPAT spolupracovala s Dr.Hanou Zamrazilovou, PhD.

Výsledky diplomové práce jsou jasné a srozumitelně prezentovány jednak v textu, jednak za pomoci přehledných grafů a tabulek s podrobnou legendou. Zpracovávané téma je velmi aktuální a výsledky jsou významné. Důležité jsou informace o rozdílech mezi jednotlivými referenčními hodnotami, které se významně liší mezi oběma sledovanými věkovými kategoriemi, a to v opačném trendu v prevalenci obezity, resp nadváhy a obezity u dívek při vyhodnocení podle CAV, ve srovnání s IOTF resp. s WHO referenčními hodnotami. Toto pozorování se jeví jako prioritní a po doplnění by byla vhodná publikace těchto dat. Zpracován je vliv jednotlivých charakteristik vyplývajících z dotazníků na BMI, BMI z skóre, poměr pas/výška a dva méně často používané indexy index conicity a Rhorerův index.

Diplomová práce má 86 stran textu a 26 stran příloh, z toho většina jsou dotazníky použité ve studii sedmiletých dětí a ve studii COPAT. V seznamu literatury je uvedeno celkem 115 publikací a 15 internetových zdrojů. Členění práce odpovídá obvyklému schématu. Zpracování práce je i po formální stránce velmi pečlivé, obrázky i tabulky jsou přehledné, v barevném provedení.

Tereza Hanusová se velice aktivně ujala práce na srovnání dvou různých souborů dětí a významným způsobem přispěla k vyhodnocení výsledků. Po dobu práce na své diplomce se aktivně účastnila se na všech fázích prováděné práce od měření obézních dětí, přes zadávání výsledků do databáze až po statistické vyhodnocení výsledků. Statistické vyhodnocení prováděla po konzultaci se statistikem ing.Hillem sama.

Jako vedoucí DP konstatuji, že cíle diplomové práce byly splněny. Práce odpovídá požadavkům na diplomové práce v odborném studiu oboru antropologie a genetika člověka a doporučuji ji k obhajobě. **Navrhuji klasifikaci výborně.**

V Praze, dne 6.9.2015

Prof.MUDr. Marie Kunešová, CSc.